

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan zvečer, izmisi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanila plačuje se od štiritopne petite vrste po 12 h, če se ostanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovoli pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34 — „Národná Tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 22.— | Četrta leta . . . K 5-50
Pol leta . . . „ 11.— | En mesec . . . „ 1-90
Za pošiljanje na dom se računa za vse leto K 2.—.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . K 25.— | Četrta leta . . . K 6-50
Pol leta . . . „ 13.— | En mesec . . . „ 2-30

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziroma na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

Državnozbornske volitve.

Novi volilni oklici.

Tekom zadnjih dni so izšli trije novi volilni oklici. „Anton Bonaventura, po božji in apostolskega sedeža milosti knezoškof ljubljanski“ je izdal svoj volilni oklic v obliki pastirskega pisma, ki se je zadnje nedeljo čital po vseh cerkvah, in ki so ga duhovniki potem opremili z osoljenim komentarjem; volilni odbor ustavovernih veleposestnikov je izdal na svoje somišljenike naslovljen oklic, in končno je tudi vodstvo socialnodemokratske stranke izdalo poseben oklic.

Ustavoverno veleposestvo se izreka v svojem oklicu zoper vsako državno pravno prenosno državo, za stalno ureditev razmerja mej Cislitvansko in Ogrsko in za uvedbo nemškega posredovalnega jezika v državnem zboru in v državni upravi, katero uvedbo pa naj se zgodi „unbeschadet der staatsgrundgesetzlich gewährleisteten Rechte aller Volksstämme hinsichtlich der einzelnen Landessprachen.“ Glede razmerja mej Slovenci in Nemci na

Kranjskem, pravi oklic, da imajo veleposestniki „den Wunsch und das Bestreben, zwischen den beiden Volksstämmen des Landes zum Zwecke ihres einträchtigen Zusammenwirkens auf dem Boden der bestehenden Verfassung im Interesse des Staates und des Wohles und Fortschrittes seiner Bevölkerung dauernd friedliche und freundliche Beziehungen anzubahnen und zu erhalten.“

V tem, ko je oklic ustavovernih veleposestnikov pisan mirno in z nekim državnim vzletom, odlikuje se oklic socialnodemokratskega vodstva po izredni obilici temperamenta in velikem pomanjkanju misli. Oklic obsoja seveda klerikalce ravno tako kakor našo stranko. To je ob sebi umevno, zakaj če bi se vodstvo socialnodemokratske stranke strinjalo s klerikalnimi ali z našimi načeli, bi tega vodstva sploh ne bilo. Sicer pa ne obsega ta oklic prav nič tacega, na kar bi bilo treba reagirati. Kar je rečeno o naši stranki, to vse so nam že neštivilokrat očitali tudi klerikalci, in na vse to smo tudi že tolikrat odgovarjali, da bi bila sedaj vsaka beseda odveč. Socialnodemokratsko delavstvo ve, pri čem da je, in zato nas ne moti to, kar pišejo o nas gospodje, ki jih vodi volja dunajskega dra. Adlerja.

Zanimivejši kakor socialnodemokratski oklic je pastirsko pismo našega škofa, s katerim hoče škof poučiti ljudstvo, kakšne poslance mora voliti, da bodo v čast božjo in v obrambo sv. vere, da bodo ljudstvo pripeljali nazaj h Kristusu. Premilostni gospod knezoškof si je delo znamenito olajšal. Njegovo pastirsko pismo se giblje v tistih nižavah jezuitizma, katerih se omikani škofje navadno ogibljuje. Njegovo pastirsko pismo naredi utis, kakor da ga je spisal kak semenišnik iz četrtega leta, ki meni, da je v „dosego dobrega namena“ dovoljeno političnim nasprotnikom časih tudi kaj podtikati, samo da se jih očrni. Škof ljubljanski očita naši stranki v posebnem poglavju „Proč od Kristusa kralja“ vse mogoče in nemogoče grehe. To poglavje se čita kakor kakšen pamflet. Kar se v tem dol-

gem poglavju navaja kot greh naše stranke jeres čudovito! Vse grehe mančestrstva je škof Bonaventura zvalil na našo stranko. Pozabil je pri tem, da naša stranka niti v državnem, niti v deželnem zboru teh mančestrskih načel nikdar zastopala ni, nasprotno, da se jim je vedno upirala.

To je velika pomota, vendar hočemo misliti, da je škof ni nalašč storil, ampak le ker ni poučen, in ker nima časa, posvetiti delovanju naših legitimiranih zastopnikov potrebne pažnje. Vsekako bi pa bilo dobro, če bi škof v prihodnje pri taci stvareh se držal resnice, saj bi tudi lahko v tem slučaju solil svoja pastirska pisma s tistimi frazami, s katerimi je klerikalizem sicer dolgo časa begal ljudi, ki pa bodo kmalu samo še smešne.

Škof priporoča ljudstvu naj voli klerikalne kandidate. To je ob sebi umljivo, teško pa je umeti, kako se je mogel škof spozabiti tako daleč, da piše o ljudeh take kvalifikacije, kakor so Vencajz, Šustršič, Žitnik, Povše, Pfeifer, da si „prizadevajo utrditi zopet kraljestvo Jezusovo, postaviti zopet vse osebno in družabno delovanje v meje in na temelj Njegovih sv. zapovedi“, da „se oklepajo sv. cerkve katoliške, snujejo pobožna društva, iščejo pri sv. maši, pri cerkvenih govorih, pri mizi Gospodovi razsvetljenja in pomoči v borbi zoper sovražnike Božje in ljudske“.

Škof je na kratko določil razložek v programu napredne in klerikalne stranke. Pfeifer, Povše, Šustršič, Vencajz in Žitnik bodo delali na Dunaju, da se naša država pripelje nazaj h Kristusu kralju, naši kandidati pa, če bodo voljeni, bodo delali na to, da bi državo še dalje zapeljali od Boga, še bolj odtrgali od Kristusa kralja.

„Nazaj k Bogu, nazaj h Kristusu“ je volilna parola, ki jo je izdal škof Bonaventura. Vencajz, Pfeifer, Šustršič, Žitnik, Povše so moške, ki nas bodo peljali k Bogu in h Kristusu, oni imajo za to vse sposobnosti, njihove osebe jamčijo za uspeh!

Marsikomu se bo zdelo, da smo ško-

fovemu pastirskemu listu izkazali preveč časti. Kar smo navedli, ima namen, opozoriti vse neodvisne ljudi v deželi, naj premislijo, če je škofa, ki taka pastirska pisma izdaja, še smatrati resnim, če ga je še smatrati škofom vseh katoličanov v ljubljanski škofiji in ne samo škofom teh Vencajzov, Šustršičev, Povšetov, Žitnikov in dalje, če ni še nujno potreben zakon zoper zlorabe cerkvene avtoritete pri političnem „Bauerfangu“ klerikalizma.

Shoda.

Kandidat napredne stranke za sodne okraje Ljubljana, Vrhnika, Litija, Zatičina, Vel. Lašče Ribnica g. Josip Lenarčič se po želji pristašev narodne stranke predstavi volilcem dne 2. decembra v Šmartnem pri Litiji (ob 8. uri zjutraj) in isti dan v Vačah (ob 3. uri popoldne).

Po ribniškem shodu.

Shod predsednika viškega tihotapskega društva Vencajza ni bil nikakor manifestacija klerikalne misli, pač pa klerikalne usiljivosti. Kakor so duhovni bobnali, rotili in prosili raz leco, ni čudo, da so spravili na noge vse kar leže in gre, volilce in nevolilce, samo, da so Arkotovo dvorano napolnili, ter tam po izreku ribniškega kaplana častili Jezusa. Vas ni li strah takih izrekov, častita, ne še podivjana duhovščina? — Slobodno se bahajte po izidu volitve, da je narod govoril, in da je krščanska misel zmagała, ko bodeta Vaša od sv. duha navzeta poslanca zmagała. Taka zmaga ni zmaga, ampak moralen poraz, in sicer grozen poraz, kateri se bode in se mora maščevati. Kaplan se je na shodu vprilo 300 oseb izrazil, da bode hodil od vasi do vasi, ko dobe volilci glasovnice ter bode „ruštal“ — „liberalci že vejo, kaj mislim“. Popisoval bode glasovnice. No, lepa volja naroda, lepa volilna prostost, gospod Šustršič, je ta tajna direktna volilna pravica po Vašem receptu? Vas ni li sram take nedostojne in nepo-

LISTEK.

Pismo iz Rusije.

(Odgovor p. n. gospej urednici „Slovenke“.)

Kijev, 18. nov. 1900.

„Niti mi ne umejemo tega“, p. n. gospa urednica „Slovenke“, tega namreč kako ste mogli obelodaniti poslani Vam „švindelj“, tičoč se „nekaj krivih podatkov o uspehih nadarjene naše pisateljice“ . . . Nu, nu, a to Vam je velevala sveta „novinarska dolžnost“! In ravno Vi, gospa urednica, ste bili angažovani za to, da ste . . . zaklali „raco“ o mojih uspehih, in ravno Vi ste se čutili poklicano, pljuvati v lastno skledo? Meni se pač tako vidi, da sem s svojimi uspehi v Rusiji dvignila ugled slovenskega ženstva sploh, ravno tako kakor bi i moj „švindelj“ bil na sramoto Slovenk v obče. Ali ste pa Vi nemara kaj izgubili na svoji slavi vsled „uspehov nadarjene naše pisateljice“?!

Blagovolite upoštevati, gospa urednica, da so „ljublanski listi“ poročali izključno le to, da sem jaz položila izpit za nemški jezik, in da mi je na podlagi častno priporjenega diploma dovoljeno poučevati nemški jezik v vseh razredih ženskih gimnazij in v nižjih četririh razredih moških

gimnazij, ako ni moške učne moči (na poslednjih namreč). To se mi je tudi povedalo v „Upravljeni Popečiteljske kancelarije“ v Harkovu, in le na podlagi tega zagotovljenja sem se podvrgla eksamenu, kajti drugače — samo za nižje nemške gimnazije se — mi ni videlo vredno delati izpita. Gospa urednica, blagovolite se poslužiti više omenjenega vira, da Vam ne bo treba „posnemati po ljubljanskih listih krivih podatkov“, kadar boste sestavljali popravek za „Slovenko“, katerega zahtevam na podlagi § 19. tisk. zak., a v slučaju, da ne operete „uspehov nadarjene naše pisateljice“ natvezenege jej „švindelja“ do poslednjega madeža, bodite prepričani, da si poiščem zadoščenja drugim potom.

V nadaljnje oprovrženje „Slovenkinega“ „švindelja“ navajam tukaj še nekaj podatkov, in ker še nisem uspela kupiti si šematizem za učiteljsko oseboje moških srednjeučbenih zavedenij za šolsko leto 1900—1901, naslanjam se na ta šematizem minolega šolskega leta 1898—1899 — izdanje Otto Kirhnara, Boljšaja Puškarskaja 16 S. Peterburg. V tej knjižki je tiskano črno na belem na 136. str. pod zaglavjem „XI. Kavkazskij učebni okrug“.) — A) Gim-

*) Blagovolite, gospa urednica, vprašati Vašega dopisnika, ako je Kavkazski učebni okrug v Rusiji!

naziji (moške gimnazije, prosim!) čislo 369 b. Batumskaja gimn. itd. . . nemški in francoski jezik Marija Georgijevna Mihajlova.

Na 137 str. čislo 373. Kutajsskaja gimn. (moška — prosim!) itd. . . francoski jezik V. I. Bogoslavskij, Olga N. Jazikova. Na 141 str. čislo 384 a. Kutajsskoe realnoe učilišče (seveda moško) . . . francoski jezik Olga N. Jazikova, Olga N. Kostiljeva.

Tako bi lahko nadaljevala še dolgo, a ni me volja tratiti ne prostora cenjenega lista, kateri je osmešen z menoj vred, ne svojega dragega časa. Jaz upam, da je „Slovenkin“ — „švindelj“ oprovržen in rešena čast „ljubljskih listov“ in moja. Res je, da suščestvuje zakon, po katerem imajo pravico službovanja na višjih ženskih gimnazijah le učiteljice, dovršivše višje ženske kurze, a ta zakon se ne tiče novih jezikov. Takega zakona, ki bi ženske učne moči v obče izključeval iz višjih ženskih gimnazij, pa sploh ni.

Primer pod čislom 384 a je dokaz, da podučujeta celo na realni namesto dveh učiteljv dve učiteljici francoski jezik.

Gospa urednica „Slovenke“ pač ne ve, da se v Rusiji delokrog ženske v javnosti začneja z isto stopinjo, s katero se Avstriji končuje. Cvet ženske emancipacije je v

nas doma vaška učiteljica (čast komur čast!), dočim je na pr. tukaj v Rusiji v samem Petrogradu septembra ali oktobra meseca 1900 (dnevopisa ne vem več natančno) neka gospica doktorica medicine (ženščina vrač) dosegla dostojnost in prava univerzitetnega profesorja. Tudi škric v kijklah že v nas doma mnogo znači, a tukaj v Rusiji n. pr. v mestu Harkovu v gubernatorski kancelariji (v rodu okrajnih glavarstev ali celo namestnij) najdeš skoro več uradnic kot uradnikov. Na podlagi omenjenega šematizma Vam še celo lahko več povem, da so namreč na ženskih učiteljskih celo . . . direktorji — ženske, katerim so podrejeni moški predpovratelji kakor predpovrateljnice. (Glej omenjeni šematizem na 70 str. čislo 113.)

Vam pa, gospa urednica „Slovenke“, resno svetujem v Vašem interesu, postavite se bolj na lastne noge, in bodite v bodoče bolj previdni v . . . posnemanju kalnih virov, a osebno ogibajte se „ljubljskih listov“, da ne boste smešili „s krivimi podatki“ sebe in Vam uverjenega lista, in da ne boste žalili, tudi iz nevednosti ne, časti svojih bližnjih.

Mária II.

štene agitacije? Menim, da ne, saj sploh srama toliko poznate, kakor ribniški kaplan, kateri se tako vede, kakor konjska muha, da se ga kmetje kar ogibljejo. Le tako naprej! S tako agitacijo in s tako skrajno nepoštenimi sredstvi bodele naprej kmetu oči odprli. Da se ne gre za vero, ampak le za Vaš mošnjiček, ako se sme sploh Vaša nikdar polna bisaga tako imenovati. Kaka je ta bisaga, poročal bodem, ako sprejmete te vrstice v Vaš cenjeni list, gospod urednik, dotaknil se bodem tudi kozlove sodbe skrivnostno sladko ginjenih s shoda se vračajočih dolenjevaških božjih žlahtnikov pod vodstvom tamošnjega kaplana. Povedal Vam bodem tudi, da se je pričelo daniti, in da se je dolenjevaški župan pričel odtegovati klerikalcem. Še na shod ga ni bilo, v odbor katoliškega političnega društva za kočevski kraj ga pa še niti volili niso. — Bog in narod!

Od sv. Duha nad Krškim, 28. nov.

Veseliti mora vsacega, kateri je naše narodne stranke, da se je iz naših hribov jako veliko število kmetov udeležilo 22. t. m. volilnega shoda v Krškem. In vse kaže, da še veliko več bode nas prišlo, ob določenih dneh ko bodemo bodočemu našemu poslancu g. Globočniku oddali svoje glasove. Naše ljudstvo se je vendar enkrat začelo gibati in pomišljati, da na ta način, kakor nam je poslanec g. Pfeifer do sedaj govel, ne moremo in ne smemo več plesati. Tudi se je začel razširjati stari greh, ki ga je storil g. Pfeifer malone že pred 28 leti, kar je on namreč bil prvi izvoljen poslanec. Takrat je agitiral za njega uzgleden in pošten možak, Janez Kapler od sv. Duha. Mož je imel velik upliv na takratno dolenjsko ljudstvo. Vozil se je po Novem mestu, Črnomlju, Metliki itd. povsod je moža dosti denarja iz njegovega žepa stalo. Ostalo je pa pri krčmarjih in mesarju še plačati 70 fl. In isto svoto je pa gosp. Pfeifer dotičnim poplačal. — Na kak način je pa g. Pfeifer teh 70 fl. nazaj ulovil, videli bodemo h koncu tega dopisa. — Prigodilo se je, da je Janez Kapler kmalu po izvolitvi umrl. Šla je še sedaj živeča žena Ana Kapler do g. Pfeiferja. Le ta seveda se ni hotel z njo več pogovarjati, ampak naročil je po svojem slugi Malenšek, da naj ji sporoči takole:

„Takrat pri mojej agitaciji sem plačal za vino, meso, oves konjem 70 fl. Te je ranjki Janez Kapler mojemu gosposdu Pfeiferju dolžan povrniti“. Žena se je seveda močno začudila in se izgovarjala, to vendar ne gre, saj je moj mož agitiral za gosp. Pfeiferja ne pa za sebe. Toda pomagal ni nobeden izgovor. Z jokom je plačala ta vdova tiste goldinarje za takrat stotisoč premožnega Pfeiferja. — Ali ne presega to največjo krivico? Na tak način zatirati vdovo in ostale otroke, to je tako grdo, da bi vsak kmet zaslužil zaničevanja vseh poštenih mož, kdor bi glasoval za Pfeiferja.

Prijatelj stare Kaplerice.

Z Vrha pri Vinici, 27. nov.

V nedeljo, dne 25. t. m. je doletela Vrhovce izredna čast. Prišel je namreč g. Pfeifer ponujat se za državnega poslanca. Res preklicano trda mu mora iti za mandat, da se je potrudil prvič v svojem življenju k nam, vzlic temu, da je bil že toliko let zastopnik tudi naše občine v državnem zboru.

V cerkvi se nam je ravno propovedovalo o krivih prorokih, ko je v sakristijo vstopil g. Pfeifer v spremstvu svoje gospe. Da, da, za nas je Pfeifer krivi prerok, in da vsi tako mislimo, je uvidel on sam, kajti izrazil se je pri odhodu z Vrha, da mu je silno žal, da je semkaj prišel.

Značilno za klerikalno stranko je, kako so se ljudje zvalili v farovž k shodu. Župnik je namreč pred cerkvijo takoj po maši oklical, da je prišel o. kr. okrajni glavar, da naj tedaj vsi moški pridejo v farovž. Ni si tedaj upal volilcem naznaniti, da je Pfeifer tu, ker se je bal, da bi se nihče ne odzval vabilu. Ljudje so, misleč, da je res gospod okrajni glavar v farovžu, v obilnem številu šli tja. A takoj, ko so opazili prevaro, in videli, da imajo Pfeiferja pred saboj, se je že čulo mrmranje. Opisovati ni treba, kako se je Pfeifer v svojem govoru sam hvalisal, kaj je vse že dobrega storil kot državni poslanec, samo to bodi omenjeno, da mu

nihče veroval ni. Zavrnil ga je s prav krepkimi besedami vrli posestnik P. S., kar je pa junaka Pfeiferja tako poparilo, da jo je takoj odkuril iz sobe, na kar so se tudi volilci razšli, zbijajoč dobre in slabe dovtype o tako „imenitnem“ poslancu.

Po shodu, ako se sploh to kak shod imenovati more, kajti volilo se ni niti predsedništvo, je bilo čuti le jeden glas, da bi bil Pfeifer za svojo osebo dosti bolje storil, da tudi sedaj ni prišel semkaj, kajti s svojim klavnim nastopom je odbil od sebe še one redke pristase, katere je do sedaj štel v naši občini, ker ga niso poznali.

Prepričal se je tudi Pfeifer sam, da se probuja tudi že ona Bela Krajina, katere je bila do sedaj tako verna klerikalnemu praporu. Zora puca, bit će dana! Tudi Bela Krajina se bode osvobodila jarma, v koji jo oklepa klerikalizem.

Dne 12. in 18. decembra pa z gotovostjo upamo, da bode tukaj oddana ogromna večina glasov za narodno-napredna kandidata Jelenca in Globočnika.

Z Dovjega, 28. novembra.

Dne 18. novembra je imelo katoliško politično društvo tovarniških delavcev na Savi svoj shod v Mojstrani. Rečeno je bilo da bo govor glede ustanovitve posojilnice, ter da bo prišel tudi bivši državni poslanec g. Pogačnik, menda poročat o svojem delovanju v državnem zboru, pa ta je ni zinil. O tem shodu poroča neki dopisnik, — smelo rečem „izgledni“ (?) dušni pastir g. župnik Šinkovec z Jesenic — v „resnicoljubnem“ (?) „Slovencu“ v štev. 269 ter se prav po klerikalno-lažnjivem kopitu zaljuje v me. Predbaciva mi vse mogoče, a vse ni nič res. Čenča, da sem kar besnil ter klel da se je vse kadilo. Ko sem to zvedel — poslal mi je namreč neki prijatelj dotično število „Slovenca“, — vprašal sem tukajšnje ljudi, ki so bili ves čas shoda pričujoči, če kdo kaj ve o tem. Vsak mi je rekel, da ne ve drugzega, kot to, kar sem Šinkovcu ugovarjal. Posebno dobro pa ve vsak moj ugovor, ko sem ga zavrnil na jadikovanje, da imamo pri nas brezveske šole, ter da se klerikalna stranka poteguje da dobimo verske šole. Zavrnil sem g. Šinkovca, da imamo pri nas samo verske šole, ter da se v njih poučuje verouk. Na to odgovori g. Šinkovec: „Ja samo dve uri na teden!“ Jaz: „Vsaj vam še te dve uri presedate, ker jih ne porablajte! Imate za agitacijo, pojedinami i. dr. dovolj opraviti, zato naj pa pouk verouka izostane!“ Te besede, kaj ne, g. Šinkovec, so Vas zbodle?! Pripravile so Vas do tega, da ste Vi besnети začeli. Zaprle so Vam sapo, da ste šolo precej pustili in jo krenili na drugo stran. Seveda: „Resnica oči kolje“. Dalje čenčate, da so me ljudje pogovarjali. Kdo neki? Mar li kateri domačinov, ki me dobro poznajo in vedo, da nisem tak kakor ste me Vi očrnil? Niti jeden domačinov mi ni zinil besede! Na besede Vaših podreptnikov in mlečezobnih podreptčkov, katerih ste okrog 30 pripeljali s sabo, da so Vam ploskali, ker morajo, pa jaz še — pljunem ne. Zaradi izreje otrok Vam pa toliko rečem, da smem ponosen biti, ter da mi jih tukajšnji ljudje z vso zanesljivostjo izročajo, tako pred shodom, kakor tudi po shodu. Za otroke vaših podreptnikov pa nič ne maram, ker imam domačih dovolj. Tiste le Vi učite, pa učite jih ljubezni do bližnjega, ter jim bodite pri tem v dober izgled, kar do zdaj žalibog ni bilo. Dobro je znano tudi po naši fari, kakšen razpor in nemir ste napravili na Jesenicah. Le tam vse pred v red denite, dela boste imeli dovolj, potem še le mislite kaj drugega. Ravnajte se po zgledu dobrega pastirja, ki svoje ovce skuša na vse načine pridobiti, pa bi bil en hlev in en pastir. A to Vam ne diši. Kakor zanikerni pastir rad vidi, da se mu ovce zgube, da ima manj dela, tako delate tudi Vi. Lep dušni pastir ste res! Na Jesenicah ste v farno zasejali preprič, sedaj ga pa hočete še v naši fari. Pa upam, da se Vam to ne posreči. V naši fari smo do sedaj mirno živeli ter nismo poznali prepita glede politike med seboj, a Vi ga kot sovražnik, ki je vsejal ljuljko med dobro seme, hočete zasejati tudi med nas. Če ste Kristusov služabnik, delajte tako, kakor je on ukazal, ne pa ravno narobe. Pustite nas Dovžane v miru, kakor pustimo mi Vas.

Kar se pa tiče vedenja pri shodih, pa stopite na Dolenjsko in poučite Vašega tovariša, kako naj se obnaša, da ga še kaka taka nesreča ne doleti kakor na v Krškem. Pometajte pred svojim pragom, ker imate tam dovolj smeti, potem šele pogledjte, kako delajo drugi.

Z Vašim shodom v Mojstrani in z dopisom ste hoteli utrditi glasovanje za Vaše kandidate, a povem Vam odkritosrčno, da ste prišli z dežja pod kap, kajti ravno s tem ste nas odstranili še dalje od vaše stranke, ter nas tako privabili v narodno-napredni tabor!

F. Jeglič, učitelj.

V Ljubljani, 30. novembra
Novi parlament.

„Neues Wiener Tagblatt“ je prinesel članek iz peresa odličnega levicarja, ki dokazuje, da je zlasti Poljakom, kateri so prijatelji Čehov, največ ležeče na tem, da se v novem parlamentu zopet sestavi stara večina desnice. „Narodni Listy“ poročajo, da se bo kabinet Körberja deloma predrugačil, ter da se razpravlja v intimnih političnih krogih o tem, da bi vstopili v rekonstruirano ministrstvo nekateri člani desnice. To pa se bo zgodilo le tedaj, ako bo novi parlament delal. To pa je zopet odvisno od pogajanja Körberja z levico. „Politik“ je začela prijavljati serijo člankov proti obstrukciji.

Regentstvo na Ruskem.

Pariški listi poročajo, da se bavijo na petrogradskem dvoru z vprašanjem, ali bi ne kazalo vsled carjeve bolezni postaviti 68letnega velikega kneza Mihaela Nikolajeviča za regenta. Koliko je resnice na tej vesti, ni možno reči. Ako postane Mihael Nikolajevič res regent, potem je car v istini nevarno bolan, ter je njegova bolezen dolgotrajna. Zdi se pa, da je to samo želja nekih dvornih krogov, ki s sedanjim sistemom niso zadovoljni. Na petrogradskem dvoru ima namreč nemški vpliv, ki se je po zaslugi carice Nemke še povečal, preveliko moč, kar carici-vdovi nikakor ni všeč. Mihael Nikolajevič je najzvestejši somišljenik carice-vdove, ki je baje v svojih nazorih diametralno nasprotna carju sinu. Ako car ni nevarno bolan — česar iz zdravniških obvestil ni možno trditi — se regentstvo vsekakor ne vpelje, ker bi ne bilo potrebno. Ako pa se resnica glede carjevega zdravja prikriva, potem je radi prevažnih političnih dogodkov na Kitajskem seveda nujno treba, da prevzame kdorkoli vsaj začasno carjeve posle. Carju je bilo v nedeljo jako slabo, naslednje dni pa se mu je stanje izboljšalo. V Livadiji imajo epidemijo — malarijo. Bati se je, da jo dobi še car, ki bi se dvema boleznima spričo svojega slabotnega telesa težko ustavljal. Baje mislijo carja, čim preje možno, prepeljati iz Livadije bolj na sever.

Anarhisti v belgijski armadi.

Bruselsko časopisje poroča, da se je razkrila v 9. in 12. belgijskem pešpolku anarhistovska zarota. Dvajset vojakov se je pismeno zavezalo pomoriti, zastrepiti ali postreliti svoje častnike, nekega podčastnika, nekega župnika in župana v Bouillonu. Lista k smrti obsojenih se je baje našla. Vse anarhiste v vojaških uniformah so zaprli. Zarota se je sklenila v juliju t. l., ter so imeli zarotniki shode v zadnji sobi neke gostilne, kjer so se našli anarhistovski časopisi in različno orožje. Ker se je vojak, ki bi imel ustreliti župnika, v zadnjem hipu obotavljal, so ga hoteli tovariši usmrtiti. Vojak je zaroto na to razkril, na kar je bilo takoj osem glavnih zarotnikov zaprtih. Zarotniki so hoteli iz ječe uiti, kar se je ponesrečilo. Med zarotniki so tudi sinovi državnih uradnikov.

Vojna v Južni Afriki.

Kakor poročajo iz Londona, se je dogovorila angleška vlada s francosko, naj začne Francija na temelju člena 3. konferenčnih sklepov v Haagu v transvaalskem vprašanju pogajanja. Iz drugega vira pa se poroča, da je hotela angleška vlada pred Krügerjevim prihodom v Evropo naznaniti evropskim velevladim, da je burski republiki anektirala. To pa se ni zgodilo zategadelj, ker sta Angliji dve velevlasti izjavili, da dežele, katere ni niti zasedla, ne more anektirati. V Berlinu ne vedo baje še ničesar, da bi se hotela Anglija radi burskih republik pogajati. Ali je morda to že Krügerjev uspeh? — Iz Kaplandije, sosednje angleške dežele republike Oranje, prihajajo

zadnji čas jako sumljive vesti. Med Kaplandci in Angleži je razdor vedno večji. Holandsko in Burom prijazno časopisje piše jako ostro proti Angležem in hujša doslej nevtralne Holandce proti angleški vladi. Iz Kapstadta poročajo, da se je v zadnjih nočeh vrnilo proti severu mnogo beguncev. Holandci se hočejo pridružiti Burom! General Dewet je zasedel Dewetsdoorp, ker baje namerava udreti v Kaplandijo ter tam pomnožiti svoje čete s Holandci. Iz Londona poročajo, da so Angleži zasedli vse mostove in prehode čez reko Oranje, da bi onemogočili Dewetu iti na ono stran v Kaplandijo. „Brez pomnožitve konjenišva pa bo nemogočno ujeti Deweta“, pravi londonska brzojavka. Angleži toraj že naprej vedo, da ne opravijo proti Dewetu ničesar! In vendar imajo tako silno armado! „Daily Express“ poroča, da hoče Roberts še 20 do 50 000 mož kot nadomestilo onih, ki so se vrnili v domovino. Finančni minister pa se zahteva Roberts ustavlja, ker bi novo moštvo veljalo 300.000 funtov šterlingov. Nova vojna metoda lorda Kitchenerja je ta, da je razdelil svojo kavalerijo v mnogo majhnih oddelkov. Kitchener priznava, da bo novo vojevanje jako dolgotrajno, in da je možno, da se bo vlekla vojna še leta in leta.

Dopisi.

Iz Polzele, 28. novembra. Tukaj na Polzele je še svet z deskami zabit. Tukajšnje ljudstvo gotovo misli, da ima dunajski parlament znotraj oltarje, spovednice, prižnice, krstne kamne, in da se tam na Dunaju v državnem zboru maše berejo, tercijalke izpovedujejo in otroci krstijo. Naše ljudstvo misli, državni zbor je cerkveni zbor, ker hočejo Videmškega dekana Žičkarja na Dunaj poslati. Tedaj dekan, kateri ima itak dosti jedil in pijače za jedini svoj trebuh, dekan Žičkar naj deset goldinarjev vsak dan v svoj nenasiten žep vtakne. Dekan, kateri nima skrbeti niti za ženo, niti za otroke, naj vsak dan 10 gl. pogoltne. Tukaj je tema. To je tista notranja tema, o kateri Kristus pravi, da bo jokanje in škripanje z zobmi. Sedaj še kmet z zobmi ne škriplje, pa ta čas ni daleč. Ljudstvo duhovnov ne bode pred spoznalo, da mu bodo zadnji mozeg iz itak suhih kosti stisnili. Pregovor pa pravi: Po smrti je kes prepozen. Knez Windischgrätz v Konjicah nakupuje vsa kmetijska posestva, na boben prodana. Tako n. pr. je po nizki ceni dobil Pungartnikovo krasno, s prelepim vrtom obdano vilo. Vinograd z elegantno zidanco (Weingartshaus) umrlega konjiškega dr. Steinwenderja je v njegovi roki, in veliko drugih. Škof Napotnik, rojen v Tepini pri Konjicah že namerava vse hiše, katere bodo na dražbi prodane, pokupiti, ter samostan ustanoviti. Tako se sploh po trgu govori. Tako se prav počasi vračamo v srednji vek, kjer je bil v resnici jok in škripanje z zobmi. Že 10.000 kmetij je do sedaj prišlo na Štajerskem v roke duhovnov, grofov in knezov. Ako se to kmetu pove v obraz, se smeje in ne verjame. Sedaj mora pa tudi najneumnejšemu kmetu jasno biti, zakaj so klerikalci in fevdalci (grofi, knezi itd.) najhujši sovražniki novodobne šole. V novodobni šoli se otrok uči misliti, vsako stvar logično premodrovati, razsojevati in pravilno sklepati. In to je hud udarec klerikalcu in njegovemu žepu. Koliko kmetov je na Polzele, kateri britko tožijo, da od same jeze z zobmi škripljejo, češ, da od tega časa, odkar so njih žene pri bratovščini III. reda, v njih hiši ni več mira, ne pokoja, ne sloge. Kmet toži: „Pred sem vendar vedno pri hiši imel kakšen krajcar, kakšno jajce, kakšno kuro ali pišče; odkar je pa moja žena v farških rokah, ni krajcarja, ni jajec, ne kure, ne masla pri hiši. Vse izgine. Tako duhovniki nemir in prepričanje med zakonske ljudi, jim blagostanje izpodkopavajo, mir izpodrivajo in premično premoženje na nečuvnen način iz rok pipljejo. Prva najpomembnejša in za kmetstvo ljudstvo najvažnejša dolžnost bo, da se v parlamentu z vso silo in z vsemi močmi izsesavanju ubogega nezavednega kmeta uprejo, da duhovnike fanatike tja potisnejo, kamor spadajo, pred oltar. Druga, ne manj važna naloga bo pa, da se vsi avstrijski neodvisni, zavedni, napredni in za blagor kmeta vneti poslanci ozrejo na mrtvo roko ter nje strešno premoženje v znesku 509.416.968 gl. tako visoko obdačijo, da ta vsota ne bo še višje naraščala, kmetu pa, in ljudstvu v bedi

njih breme neznosno odjenja. Kmet bo potamokreval, splošno stanje ubogega ljudstva se poboljšalo, in Avstrija bo zopet svetla, ker bo od parasitov oproščena. K temu pomoz! Žičkar, ako si kmeti prijatelj!

K proslavi Prešernove stoletnice.

Obhod v soboto se prične točno ob osmih zvečer izpred „Mestnega doma“ ter se bode pomikal čez Mestni in Stari trg, Št. Jakobski trg, čez most in po Bregu, čez Turjaški trg, po Gosposkih, Wolfvih in Prešernovih ulicah ter po Franca Jožefovi cesti do „Narodnega doma“. Po bakljadi bo v Sokolovi dvorani in v paviljonu „Narodnega doma“ komers, pri katerem bodo sodelovala pevska društva „Ljubljana“ in „Slavec“ ter trgovsko pevsko društvo, in pa meščanska godba, ki bo koncertovala v dveh oddelkih v dvorani in v paviljonu. Vojaška godba, ki je bila obljubljena, je svoje sodelovanje v zadnjem trenutku odpovedala — je li zaradi antagonizma proti meščanski godbi ali zaradi drugih vzrokov, nam ni znano. Tolažimo se pa z dejstvom, da imamo vendar že enkrat meščansko godbo.

Kakor se sam poroča, bodo gostilniški prostori v „Narodnem domu“ povodom komersa zaprti. Garderoba bo nameščena na levo, v Sokolovi dvorani, na galeriji in v paviljonu pa je rezerviran prostor za goste. Vabila za komers se ne razpošiljajo; vstop je prost in narodnemu občinstvu sploh dovoljen.

Odboru za Prešernov spomenik došlo je iz Sarajeva tole poročilo:

Z velikim zanimanjem spremljajo tukajšnji Slovenci gibanje Slovencev v obče; a posebej še jih je zelo razveselila prijetna vest, da bodo ljubljanska narodna društva stoletnico rojstva našega Prešerna sijajno praznovala. Da bomo pri tej proslavi v dubu z Vami; umeje se samo ob sebi. A tudi mi bomo imeli Prešernovo slavnost. „Hrvatsko pjevačko društvo Trebević“, da izkaže Slovincem svoje iskrene simpatije in izrazi globoko spoštovanje, kje goji za neumrle poezije Prešernove, priredi namreč s sodelovanjem tukajšnjih Slovencev in dr. 8. decembra proslavo stoletnice njegovega rojstva. Čisti dohodek te slovesnosti namenjen je fondu za Prešernov spomenik.

Pozor!

Pazite na legitimacije, da vam jih duhovniki in drugi klerikalni agitatorji ne pouzmajo.

Pazite na glasovnice, da vam jih nasprotniki ne popišejo.

Poučujte ljudstvo, naj klerikalcem ne da glasovnic in legitimacij v roke.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 30. novembra.

— Osebnosti. Premišljena sta evdenčna elefa gg. Matevž Čepnerič iz Mokronoga v Logatec in Alfonz vit. Gspan iz Postojine v Mokronog. — Pomožni učitelj na učiteljsku v Gorici g. Anton Gvaiz je imenovan glavnim učiteljem istotam. — Kaplan v Škofji Loki g. Fran Finžgar je imenovan kurator v deželni prisilni delavnici v Ljubljani.

— Shod v Kranju. V nedeljo, dne 2. t. m. ob 1/3 uri popoldne napravijo mojstri v Kranju shod v hotelu „Pri stari pošti“, na katerem se bo razpravljalo o volitvi poslanca v V. kuriji. Povabljeni so vsi mojstri in sploh vsi volilci V. kurije iz mesta in okolice, kakor tudi oba gg. kandidata L. Jelenc in dr. Šusteršič.

— Klerikalna surovost. Necega večera je bila v neki gostilni na Vrhniki družba, ki je razpravljala v naprednih idejah ter napivala poslancu g. Lenarčiču, Vrata se odpro in v sobo vstopi močič, ki meri tri čevlje palcev pet, ter zelo visoko nosi svojo drobno, domišljavo in prazno glavico. Fant se imenuje Tršarjev Francelj, in je namreč nadpolni sinček prvega vrhniskega farovškega sluga. — Ko ta junak zagleda v sobi napredno družbo, sklene, da pomeče vse naše na cesto. Loti se najmlajšega navzočnikov, 17letnega fanta. Držeč se „krščanskega“ reka: „Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe“, založi mu prav gorko zaušnico. Ali

jo je skupil! Sedemnajsetletni fant se zakadi v junaka, v trenutku ga ima pod seboj ter ga tako neusmiljeno mikasti, da je revnemu klerikalčku migljalo pred očmi tisoč in tisoč nebeških zvezdic! Vidiš, dragi Francelj, tvoja zagrizenost do naprednjakov in še posebej do g. Lenarčiča je sad tvoje „katoliške vzgoje“. Spametuj se torej, da ne prideš več v tak položaj.

— Iz Bukovce pri Selcih se nam piše: Dolgo se že bojujemo, da bi dobili šolo pri nas. V tem boju vstrajamo tako dolgo, da jo dobimo. Pri predstojajočih volitvah nam bode voliti kandidata za V. skupino. Kot prijatelji šole in učiteljstva, če hočemo biti možje, smo dolžni voliti učitelja, gospoda Luko Jelencu v Ljubljani. Nihče pa ne daš glasu dr. Šusteršiču, ki je rekel v državnem zboru, da je nova šola prokletstvo za ljudstvo. Kdor tega voli, po kaže, da je sam sovražnik šole, ker voli sovražnika šole. Učitelj L. Jelenc nam bode šel kot poslanec gotovo na roko za šolo, Šusteršič pa — nikdar. Bukovčan.

— Tihotapstvo v „Katoliškem domu“. „Slovenec“ je zelo pobit, ker se je razkrilo, da se je vino vtihotapljal v gostilno v „Katoliškem domu“. Mi bomo to stvar jutri nekoliko obširneje pojasnili, za danes omenimo samo, da je neka mlekarica iz Dravelj vtihotapljala vino v gostilno v „Katoliškem domu“, in sicer v posodah za mleko. Gostilničarka se izgovarja, da je to vino dobila „v dar“, a pokazalo se bode, da je to neresnično, kakor se bo pokazalo še marsikaj drugemu, prav zanimivega.

— Slovensko gledališče. Nocoj se poje drugikat Smetanova opera „Prodana nevesta“. — V nedeljo, dne 2. decembra bode ta proslava stoletnice Prešernovega rojstva dve slavnostni predstavi v deželnem gledališču. Pri slavnostni ljudski predstavi, katere se prične točno ob 1/3 uri, govorila bo gđ. Růckova Aškerčev „Prolog“, na kar se po kaže živa slika, predstavljajoča apoteozo Prešerna, katero so s sodelovanjem mnogih čestitih dam in gospodov aranžirali nekateri člani slovenskega umetniškega društva. Po prologu in apoteozi igra se drugikat v sezoni slovenska narodna igra s petjem „Rokovnjači“. Ta predstava se vrši izven abonementa ob znižanih cenah in v slavnostno razsvetljenem gledališču. — Večerna slavnostna predstava se prične točno ob 1/8 uri z deklamacijo (g. Verovšek) in živo podobo Prešernove balade. Povodnji mož, na kar sledi Aškerčev slavnostni „Prolog“, katerega govori zopet gđ. Růckova. Po apoteozi poje se tretjikat v sezoni „Prodana nevesta“. Ker bi zaradi postavljanja živih podob večerna predstava predolgo trajala, črtal se bo pri tej predstavi nastop komedijantov v 3. dejanju. — V torek, 4. decembra igra se dramska noviteta „Pri belem konjičku“.

— Prešernova slavnost po srednjih šolah. C. kr. deželni šolski svet je odredil, da bode dne 3. decembra t. l. po vseh srednjih šolah ljubljanskih ponka prost dan, in da se napravi v spomin stoletnega rojstnega dne Prešernova na vsaki šoli primerna slavnost.

— Členi kluba slovenskih biciklistov „Ljubljana“ se še tem potom opozarjajo, da za jutri zvečer nameravani biciklisti korzo na okrašenih kolesih, vsled deževnega vremena odpade; pač pa se klub udeleži spreveda v civilni obleki. Vsi klubovi člani so naprošeni, da se temu sprevedu v kolikor mogoče obilnem številu pridružijo. Členi se zbirajo ob 1/7. uro pred „Mestnim domom“.

— Prešernov album 1800—1900. Za 12 štev. „Ljubljanskega Zvona“, ki je posvečena izključno Prešernovemu jubileju, se kaže že danes veliko zanimanje. Naročniki za to številko, ki bo stala 2 K 40 v. (po pošti 12 v. več), se že pridno oglašajo. „Prešernov album“, za katerega je napravil g. Bonač izvirne platnice á 1 K, bo jutri dopoldne tudi že vezan ter ga bo možno dobiti popoldne v „Nar. tiskarni“ in v knjigotržnici g. L. Schwentnerja, ki prevzame tudi naročila. Vsebinsko priobčimo jutri.

— „Društvo delovodij za Ljubljano in okolico“ ima dne 1. decembra v Hafnerjevi pivarni ob 8. uri zvečer zborovanje in vabi odbor vse g. člane k polnoštevilni udeležbi.

— Volitev v tržaško zavarovalnico zoper nezgode. Iz Kamnika se nam piše:

Naš okraj se je zjedini, da kandidira v skupini, kjer volijo stroke: papir, usnje, les, kmetijstvo, mlinarstvo, gospoda Feliksa Stareta, grajščaka in tovarnarja na Kolovcu, okraj Kamnik. Volitev je dne 18. decembra.

— Umrla je včeraj po dolgi bolezni gospa Franja Poček roj. Pressinger, so-proga kazenskega zagovornika gosp. dr. F. Počeka. Lahka jej zemljica!

— Jugoslovanski klub „Slovenske Besede“ na Dunaju (I. Bräunerstrasse, 7) priredi v soboto, dne 1. decembra zabavni večer. Na programu je med drugim igra „Nemški ne znajo“.

— Slovensko akademsko društvo „Slovenija“ na Dunaju priredi v ponedeljek, na dan stoletnice Prešernovega rojstva slavnostni sestanek društvnikov v „katoliški resurzi“, kamor se vsi slovanski gostje najprijaznejše vabijo.

— Pijan voznik. Včeraj popoldne je Ranzingerjev hlapec Franc Pavlič z vozom zapeljal med pogrebni spreved. Bil je tako vinjen, da so ga morali od voza odstraniti.

— Tatvina. Marovtovemu hlapcu Josipu Simončiču na Radeckega cesti št. 14 je ukradel neznan tat iz spalne sobe čevlje. — Kavarnarju Marzolliniju na Mestnem trgu pa je nekdo vzel iz veže vedrico iz hrastovega lesa.

* Čuden otrok. List „Bošnjak“ poroča, da ima težak Okič z Otoka fantka treh let, kateremu so začele poganjati brke takoj po njegovem rojstvu. Danes ima že brke, katerih bi se ne sramoval noben mladenič. Fantek ustaja ponoči, nalaga drva na ogenj in sedi pri oknu do zore. Potem pa hodi spat. Deček je sicer docela normalen.

* Ženske borilke. Na Dunaju se začne 1. decembra opolnoči v veliki dvorani Ballhausu boriti za darilo 500 kron dame. Tekmovale bodo za čast in denar. — Morda se najde kak kipar, ki napravi skupino — „Ženski borilki“ à la Repič!

* Otroci — samomorilci. 15letni pekovski vajenec Ivan K. na Dunaju je v ponedeljek pil lugovo esenco, da bi umrl. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je povedal, da se je hotel umoriti, ker se mu ne ljubi več živeti.

* Strah. V Mrični pri Jelemnicah na Češkem — straši neka ženska, ki je nedavno umrla. Ukazala je, naj jo denejo v grob v črni svileni obleki. Ker se to ni zgodilo, hodi vsako noč po ulicah, gleda skozi okna in razburja ljudi. Orožniki pridno iščejo strahu, da ga utaknejo v luknjo!

* Na odru smeh — za kulisami jok. V peterburškem zabavišču Alcazar se je pripetila te dni čudna nesreča. Na strelišču, kjer streljajo na figure iz kovine, je pomeril trgovcev Sentabrev molče na gđ. Ano Maurinovo, ustrelil in jo zadel v srce, da je bila takoj mrtva. Deklico so nesli za kulise, pred katerimi so peli komiki in subrete šaljive kuplete. Trgovci je hotel pobegniti, a so ga prijeli. Neki komik se je začel na odru glasno jokati in tako šele je izvedelo občinstvo vso nesrečo. Vzrok umora ni znan.

* Italijanski — „Rokovnjači“. Kalabrijski bandit Musolino je že v italijanski literaturi. V Neapolju se prepeva pesem „La canzone di Musolino“, v kateri se proslavljajo dela tega 24letnega roparja in morilca, neki neapolitanski komponist pa je zložil celo opereto v treh dejanjih „Il brigante Musolino“. Opereta se igra v Teatro Partenopeo. Občinstvo se za opereto silno zanima. Na glavo tega roparja je razpisanih 30.000 frankov. Dobi jih kdor Musolina ujame ali pa ubije. Vlada je poslala v gore že 120 orožnikov, da bi Musolina ujeli. Toda Musolino je baje že na Grškem na varnem. V Genovi so te dni trije banditje napadli bankirja Pelora ter mu vzeli 27.000 lir o papirjih in par tisoč lir v zlatu. Banditje so ušli.

Književnost.

— „Planinski Vestnik“ ima v 11. številki vsebinsko: Potovanje na Severni rtič (kap). Spisal Ivan Plantan. — Iz mojega nahrbtnika. Spisal J. M. — Društvene vesti. — Književnost. „Plan. Vestnik“ stane na leto 4 K, za dijake 2 K 40 h.

— Seljaške zadruge. Knjižara Dioničke tiskare v Zagrebu je izdala pod tem naslovom brošuro s sledečo vsebino: Razprava o udruživanju po Rautenstamovom

načinu. — Pravila hrv. seljaške zadruge. — Tumač uz pravila. — Prvi koraki k osnivanju zadruge. Brošura štane 20 krajcarjev.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 30. novembra. „Neues Wr. Tagblatt“ prijavlja članek „Hinter den Coulissen“, v katerem pripoveduje, da je ustanovitev nove parlamentarne koalicijske s čehi že zagotovljena, in da so tudi portfelji že razdeljeni. Tudi finančni portfelj se je lahko oddal, ker tisti, ki bi imel prvi nanj pravico (Bilinski?), se je odpovedal na korist mlajši sili (Kaizlu?). „Neues Wiener Tagblatt“ pravi, da bi se nemška levica taki koaliciji z vsilo uprla, ker bi taka koalicijska pomenila obnovitev železnega obroča. V poučenih levičarskih krogih se zatrjuje, da je to poročilo lista „N. Wiener Tagblatt“ neosnovano.

Trst 30. novembra. Občinski svet je sinoči dovolil, da se na mestnem trgu „Piazza Grande“ postavi Danteju spomenik.

Praga 30. novembra. Dr. Herold prijavlja v „Nar. Listih“ odprto pismo na višjesodnega predsednika Wesselega. Spominjajoč na njegovo obljubo, da bo nepristransko in strogo po zakonu postopal, mu dokazuje dr. Herold, da ga ni nobenega zakona, po katerem bi morala biti nemščina notranji uradni jezik na Češkem.

Praga 30. novembra. Drž. pravdnstvo je začelo proti „Politiki“, „Narodni Politiki“ in „Kat. Listom“ subjektivno postopati, in sicer radi njih kritike o imenovanju višjesodnega predsednika Wesselega, češ, da je to imenovanje akt cesarja, ki se ne sme kritikovati.

Berolin 30. novembra. Evange-liška zveza v Weimaru je sklenila poslati na svoje stroške 40 protestantskih duhovnikov v Avstrijo, da razširjajo protestantsko vero.

Berolin 30. novembra. Doslej se še ni gotovo, če pride Krüger res semkaj, ker se mu je dal migljaj, da ni prav nikačega upanja, da bi kaj opravil.

Poslano.*

V številki 271. Vašega cenjenega lista priobčili ste tudi neko notico o župnikih Kozma in Damjan. Ker se mi je podtkalo, da sem jaz s to notico v zvezi, izjavljam, da je to hudobna izmišljotina, kajti jaz z dotičnim župnikom, katerega poznam kot poštenjaka, prijateljsko običujem, ter upam, da se bode to razmerje med nami tudi v bodoče vzdržalo.

Na Dobravi pri Kostanjevici, dne 28. novembra 1900.

Ivan Globočnik
veleposestnik.

Znan sem kot liberalci, in znan, da ne ližem duhovnikom prstov. Vsem občanom je tudi dobro znano, da nisem z župnikom v nobeni prijateljski zvezi, ali napad, da malokriški župnik pobira kronce, in da je mešetar z vinom, je neopravičeno.

Da župnik svojim prijateljem priporoča naše izvrstno, sloveče vino, to je naklonjenost našim vinorejcem, ne barantija, ne dobičkaželost do lepih „kronc“. Dobro vem, da župnik še ene kronce za to naklonjenost ni dobil (ako jo pa je, naj se taisti oglasi, da župnika zavoljo obrta naznanimo glavarstvu) toliko manj pa kaj drugega zahteval in vzel. Slučajno sem slišal v gostilni Andreja Štritarja, ko je vinorejec, kateri je župnikovemu prijatelju prodal vino, vabil župnika, da naj pride na vinotočbo, da bode „purman“, ali župnik je odvrnil: „Jaz ne zahtevam od vas ne od nobenega plačila; to storim jaz le iz prijaznosti.“ Nisem tem besedam veroval. Informira sem se pri več drugih, kateri so župnikovim prijateljem vino prodali in glej istina je, župnik je odklonil vso postrežbo in mešetar-sko plačilo. Vidite toraj, da je župnik naklonjen naši občini in našim vinorejcem, in ne zanima se za „kronce“.

V imenu naših vinorejcev izrečem javno hvalo za naklonjenost svetokriškemu župniku. Brez dvoma bi samo nevoščljivost rada videla, da bi bilo pri nas vino po 15 kr. mesto po 22 do 24 kr. ručeče, belo pa celo po 32 kr. liter, a ne boš po tej ceni kaše pihal.

Sv. Križ poleg Kostanjevice, dne 28. novembra 1900.

Ivan Rupa.

V številki 271. Vašega cenjenega lista ste omenili med drugimi vestmi tudi dveh župnikov Kozma in Damjana, katere župnikujeta nekje na Dolenjskem. Ker vemo, da ni Vaš namen komu nezasluzeno kratiti čast, moramo pripomniti resnici na čast, da Vas dotični dopisnik ni prav informiral. Kar je o teh dveh župnikih poročal, ni istinito, osebno pa ne ustreza resnici vest, da bi bila nenastitljiva. Baš nasprotno je istinito, da sta, kar je v obče znano, vedno pravilno postopala v svojih uradnih in duhovenskih poslih, in da se jim tudi v zasebnem življenju ničesar očitati ne more, zato se tudi ni nikoli take ali enake pri-tožbe čulo o njih.

V Kostanjevici, 27. novembra 1900.

Notar Hudovernik.

*) Za vsebinsko tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Bratje Sokoli!
Jutri, soboto 1. decembra 1900
 prireje vsa narodna društva ljubljanska skupno

slavnosten spreved
 v proslavo 100letnice rojstva Prešernovega.

Spreved bode šel z meščansko godbo na čelu ob 8. uri iz „Mestnega doma“ po označenem redu do „Narodnega doma“, kjer bode v „Sokolovi“ dvorani slavnostni komers.

„Sokoli“ se zbirajo (v navadni zimski obleki s sokolsko čepico s peresom) do 1/8. ure v telovadnici v „Narodnem domu“, odkoder odkorakajo ob 8/8 pred „Mestni dom“.

Da se v prav mnogem številu udeležite te manifestacije narodnih društev v proslavo pesnika velikana, dike slovenskega naroda, Vas vabi z bratskim: „Na zdar!“

Odbor.

Protizobobolu in gnjilobi zob
 izborna deluje
antiseptična

Melusina ustna in zobna voda
 utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust
 Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil.
 Po pošti razpošilja se vsak dan dvakrat.

Jedina zaloga (10-48)
 dež. lekarna M. Leustek, Ljubljana
 Resljeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu.

Meteorološko poročilo.
 Višina nad morjem 806,2 m. Srednji uradni tlak 756,0 mm.

Nov.	Čas opažanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
29	9. zvečer	727,2	3,2	sl. sever	oblačno	12 mm
30	7. zjutraj	722,8	3,4	sr. zahod	dež	
	2. popol.	719,1	5,4	sl. svzhod	dež	

Srednja včerašnja temperatura 2,4°, noč male: 0,7°.

Dunajska borza
 dne 30. novembra 1900.

Skupni državni dolg v notah	97,95
Skupni državni dolg v srebru	97,65
Avstrijska zlata renta	116,20
Avstrijska krona renta 4%	98,30
Ogrska zlata renta 4%	115,15
Ogrska krona renta 4%	91,25
Avstro-ogrsko bančne delnice	1696 -
Kreditne delnice	673,50
London vista	240,45
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117,60
50 mark	23,53
50 frankov	19,17
Italijanski bankovci	90,70
1. kr. cekini	11,36

Josipina Kronabethvogel
 učiteljica

Tažnim srcem javljamo vsem znan-cem in prijateljem žalostno vest, da je naša ljubljena sestra, svakinja in tetica, gospica

Josipina Kronabethvogel
 učiteljica

danes po dolgi in mučni bolezni, previdena s svetotajstvi, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb bode dne 1. decembra dopoldne ob 9. uri.

Predrago ranjco priporočamo v blag spomin in molitev.

Zagorje ob Savi, 29. listopada 1900
 (2463) Žalujoči ostali.

Zahvala.

Globoko žalujoči podpisani izrekajo s tem svojo najtoplejšo zahvalo za lepe, poklonjene vence in za mnoge izjave sožalja povodom smrti iskreno ljubljene soproga, oziroma očeta, gospoda

Jožefa Windisch-a
 podnačelnika južne železnice

kakor tudi za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu. (2464)

V Ljubljani, 30. novembra 1900.

Josipina Windisch
 soproga.
Josef in Franc
 sinova.
Roza Windisch in Matilda Langhammer
 roj. Windisch
 hčeri.

Izredna specijalitet!
Ljutomerčan iz Strmece
 letnik 1886! (2023-52)
 Se dobi v butlikah pri
Edmund Kavčič-u
 v Prešernovih ulicah, nasproti glavni pošti.

Ob 100letnici Prešernovega rojstva

Dr. Gajmir Krek

(2433-4)

Pod oknom

Jurist

že vaju pisarniških del, želi vstopiti v kako notarsko ali odvetniško pisarno.

Naslov: J. Bert, Wien, Universität.
 (2460-1)

Dr. Friderika Lengiel-a
Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrtja njeno deblo, je od pamtveka znan kot najizvrstnejše lepilo; ako se pa ta sok, po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potem kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti ločijo se že drugi dan neznatne luskine od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kozave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečico, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gl. 1-50. (37-22)

Dr. Friderika Lengiel-a
BENZOE-MILO

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

Išče se
meblovana mesečna soba
 v bližini mestnega trga, s posebnim vho-dom, za nekega gospoda. (2455-2)
 Naslov pove upravnistvo „Slov. Nar.“

Spreten
knjigovodja in korespondent
 v slovenskem, hrvaškem, nemškem in ita-lijanskem jeziku, išče službe. (2435-3)
 Naslov pove upravnistvo „Slov. Nar.“

Nikdar več v življenju!!
 355 važnih komadov
 za samo 3 K 60 h.

1 krasna pozlačena ura z lepo verižico, z jednoletno pismono garancijo, 6 finih žepnih rob-cev, belih ali barvastih, ovratnica z orijentaliskimi biseri, najlepši ženski nakit, 1 lep moški prstan z imitiranim žlahtnim kamenom, tudi za dame, 1 garnitura manšetnih in srajčnih gumbov iz double-zlata, vsi s patentnim zaklopom, 1 krasen smodkin nastavek z jantajem, 1 ff. žepni nož, 1 komad dišečega toaletnega mila, 1 usnjat port-moné, 1 toaletno zrcalo z etuijem, 1 par bouton-nov z imit. briljantom, prav dobro ponarejenim, 1 večna beležnica, 20 predmetov za dopisne po-trebe in še 255 raznih stvari, neobhodno potrebnih v hiši, gratis.

Vse skupaj z uro, ki je sama tega denarja vredna, velja le 3 K 60 h.

Razpošilja proti povzetju nova krakovska razpošiljalna trdka (2443)

F. Windisch
 [Krakow No. BX.
 Za neugajajoče se vrne denar.

„Ljubljanska kreditna banka“
 v Ljubljani
 Špitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja
 vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, srečk, novcev, valut i. t. d. po najkulantnejših pogojih. (1877-66)

Posojila na vrednostne papirje proti nizkim obrestim.
Zavarovanje proti kurzni izgubi.
Promese k vsem zrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog
 na vložne knjižice, na tekoči račun in na giro-konto s 4% obrestovanjem od dne vloge do dne vzdiga.
Es-kompt menjic najkulantneje.
 Borzna naročila.

Dr. Fran Poček javlja v svojem in v imenu hčerke **Slavice** ter sorodnikov potrtega srca, da je njegova blaga, iskreno ljubljena in nepozabna soproga

Franjica Poček roj. Pressinger

v četrtek, dné 29. novembra t. l., ob 2. uri popoldne, previdena s svetotajstvi, po dolgi in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage bode v soboto, dné 1. decembra, ob 1/4. uri popoldne iz hiše žalosti, Dolenjska cesta št. 8, na pokopališče pri sv. Krištofu.

Svete maše zadušnice brale se bodo v farni cerkvi sv. Jakoba.

Blag ji bodi spomin!

V Ljubljani, dné 29. novembra 1900.

Dr. Fran Poček.

Posebni parte se ne razpošiljajo. (2465)